

جوړه‌ګانې سهرپه‌رشتياري په‌روه‌دهيي

1. سهرپه‌رشتيكردني ديموكراتي.

كۆمه‌لځي په‌كهم:

أ- سهرپه‌رشتي كرددني راستكردنه‌وه.

ب- سهرپه‌رشتيكردني پارستن

ت- سهرپه‌رشتيكردني بنيات نهر

پ- سهرپه‌رشتيكردني داهينه‌رانه

كۆمەلەى دووهم:

أ- سەرپەرشتىكىردنى پۆل

ب- سەرپەرشتىكىردنى پيشكەوتوو

ت- سەرپەرشتىكىردنى ھەمەجۆر

2. سەرپەرشتى كىردنى دىكتاتورى

سەرپەرشتیکردنی دیموکراتی :

سەرپەرشتیکردنی دیموکراسی بریتی یه له له پرۆسهی
هاوکاریکردنی بهکۆمهڵ له نیوان مامۆستایان و ئەو کهسانهی
په یوهندیان به پرۆسهی پهروهردهوه ههیه وه تیایدا بهشدارن.

تایپه تمه ندییه کانی سه رپه رشتیکردنی دیمو کراسی

1. بپوا بوون به پیاده کردنی دیمو کراسیه ت.
2. دان پیدانان به گرنکی هاوکاری نیوان سه رپه رشتیارو مامؤستاو سوودی کارلیکی نیوانیان.
3. قه بولکردنی بیروپای جیاوازو پیچه وانه له ووتو ویژو گفتوگوکاندا.
4. بایه خدان به بارودوخی کارکردن له پیناو سوود وهرگرتن له م باره یه وه.
5. به کارهینانی ریگای زانستییانه بو لیكۆلینه وه له بارودوخی قوتا بخانه و چاره سه رکردنی کیشه کانی فیړکردن و قوتا بخانه.

ره‌خانه

سه‌رپه‌رشتیکردنی دیموکراسی چهن‌دین ره‌خانه‌ی ئاراسته‌کراوه‌ گرینگ‌ترین
ره‌خانه‌کانیش بریتین له :

خراپ به‌کاره‌یانی له لایه‌ن ههن‌دی له‌سه‌رپه‌رشتیارانی په‌روه‌رده‌ییه‌وه
له‌به‌رئه‌وه‌ی به‌ ته‌واوی له‌م شی‌وازه‌ تینه‌گه‌یشتوون وا ده‌زانن
دیموکراسیه‌ت بریتیه‌ له **قه‌باره‌ی ره‌زامه‌ندی له‌کاره‌کانی مامۆستا** و
چاونوو‌قاندن له‌ به‌رام‌به‌ر کاره‌ چه‌وته‌کاندا.

كۆمەلەي يەكەم

۱. سەرپەرشتىکردنى راستکردنەۋە (الاشراف التصحيحى):

ھەموو مەرۇقئىك ھەلە دەكات و ھەلەگىردنىش بە شىۋەيەكى گىشتى لە سىروشتى مەرۇقدايە, ھىچ مەرۇقئىك لە ھەلەگىردن و چەۋتى بەدەر نىيە, ھەلەگانىش گەورە بن يا بچووك بە پىي گەورە و بچووكيان پىۋانە دەكرىن. ئەو سەرپەرشتىارەي بەمەبەستى دۆزىنەۋە دەست نىشانگىردنى ھەلەگان سەردانى قوتابخانەيەك دەكات كارەكەي سادەو ئاسانە, بەلام دركگىردنى چاكەگان كاريكى سادەو ئاسان نىيە و پىۋىستە سەرپەرشتىار گىشت ھەلەو چەۋتىەگان نەچنىت, بە تايبەتى ئەۋانەي زىان بەخش نىن و كاريگەرى خراپيان بۇ سەر پىرۇسەي فىرگىردن و فىرپوون نىيە.

سوودى سەرپەرشتيکردنى راستکردنەوہ پەروەردەيى

بۇ راستکردنەوہى ئاراستەكان و زيان نە گەياندن بە كەسايەتى مامۇستا بە پروونى دەردەكەويٲت ،بەمەرجيٲك ئەم ئاراستەکردنە نەگاتە رادەى گومان كردنى مامۇستا لە تواناكانى خوٲى لە وانهووتنەوہدا.

2. سەرپەرشتیکردنی پاراستن:

سەرپەرشتیاری پەرودهدیی له ماوهی ئەنجامدانی کاری مامۆستایهتی خۆی و سەردانهکانی بۆ مامۆستایان و ئەو شارەزاییانە بە دەستی هیناون له چەندین کەنال و رێگای جیاوازهوه ، دەبن بە سەرچاوهی زانیارییهکی تهواو

دەربارهی رێگا و شیوازه پەیرهو کراوهکانی وانه وتنهوهو فیڕکردن ، ههروهها توانای پیشبینیکردن بۆ ئەو ئاستهکان ولهمپهراوهی دینه پیش مامۆستا تازهکان لهکاتی دهستکردنیان به وانهوتنهوهدا .

سەرپەرشتىکردنى پاراستن بەشئوۋىيەكى زانستىيانە پلانى بۇدابنىن
بەمەرجىك پلانىكە تەنھا بۇ چارەسەرگىردن نەبىت بەلكو بۇ خۇپاراستن
و خۇدوور خستىنەوۋە لە روودان و دووبارە بوونەوۋە بىت ،

□ لەھەمان كاتدا پىۋىستە سەرپەرشتىار باوهر و متمانى ھەبىت :

1-بەتوانايى

2- دانايى ماموستا

3-رەفتارگىردنى لەھەمان كىشە وگرفتەكاندا .

3. سه‌رپه‌رشتیکردنی داهینه‌رانه

- سه‌رپه‌رشتیکردنی داهینه‌رانه شیوازیکی ده‌گمه‌نه له‌سه‌رپه‌رشتیکردندا . هیژ و توانای داهینه‌رانه ده‌خاته گهر تا ده‌گاته ئەو په‌ری توانا له په‌یوه‌ندییه مروّییه‌کاندا بوّ ئەوهی سه‌رپه‌رشتیاری په‌روه‌دهی داهینه‌ر بیټ په‌یویسته ئەم خه‌سله‌ت و تایبه‌تمه‌ندیانه‌ی تی‌دا به‌ر جه‌سته بیټ :
- له‌بیرکردنه‌وه‌دا نه‌رم و نیان بیټ .
- ئارام و زمان شیرین بیټ .
- متمانه‌ی ته‌واوی هه‌بیټ به‌توانا په‌یشه‌ییه‌کانی خو‌ی له‌گه‌ل بوونی گیانی له‌خۆبوردده‌یی
- توانای تی‌گه‌یشتن له‌خه‌لگ و باوه‌ر کردن به‌توانا‌کانیان .

4. سەرپەرشتىکردنى بىنيات نەر

- پىۋىستە سەرپەرشتىکردنى پەرۋەردەيى بەسەر قۇناغى راستكردنەۋەدا تىپەرېكات و بگاتە ئاستى بىيادنان . نايىت سەرپەرشتىار ئاماژە بەۋ ھەلەۋ چەۋتياۋنە بگات كە چارەسەرى گونجاۋى بۇيان نىە ، بوونى تىپروانىنى رۋون وئاشكرا بۇ ئامانجە پەرۋەردەيىھەكان و رېگاكانى ھىنانەدى و دەستەبەر كىردىيان تا دەگاتە ئەۋ پەرى تۋانا بىيىت بە دەستپىكى كارى سەرپەرشتىار و لە ھەمان كاتدا كاركردنى سەرپەرشتىار و مامۇستا لەسەر پەرەپىدان وپىشكەۋتنى ئايندە چىربىيىتەۋە .
- بەشدارپىيىكردنى مامۇستايان لە دەستنىشانكردنى شىۋازى وانەۋتنەۋەى كارادا.
- ھاندانى گەشەى پىشەيى مامۇستاۋ وروژاندنى گىانى كىپىركى .

گیرو گرفته‌کانی سه‌رپه‌رشتیاری په‌روه‌رده‌یی

1. زۆری قوتابیان له قوتابخانه
2. زۆری ژماره‌ی قوتابخانه‌کانی که سه‌رپه‌رشتیاری په‌روه‌رده‌ی سه‌رپه‌رشتی ده‌کات
3. دابه‌ش کردنی وانه‌کان به‌بێ ره‌ چاوکردنی پسپوری مامۆستا
4. جی به‌ جی نه‌کردنی رینمای سه‌رپه‌ر شتیاری په‌روه‌رده‌یی له‌لایه‌ن هه‌ندی مامۆستا
5. دله‌ راوکی و شیوانی هه‌ندی مامۆستایان که سه‌ر په‌رشتیار له قوتابخانه‌ ده‌بی‌ت .

ئامانجهكانى سەرپەرشتىارى پەرودەيى

1. يارمەتى دانى مامۇستا بۇ تىگەيشتى تايبەتمەندىيەكان و دۆزىنەوہى بەھرەو زانستى يەكانيان.
2. ھاندانى مامۇستا بۇ ھەستان بەھەندى تاقى كىردنەوہ و رىگەي دەرس ووتنەوہو و سوودى بۇ وانەكە .
3. ھارىكارى لەگەل مامۇستا بۇ لابىردنى ئەو تەگەرانەي كە پەيوەندييان ھەيە بە تواناي قوتابى بۇ خويىندنەوہ و نووسىن بۇ ئەوہى ھەندى شازەزايى بنچىنەيى لايەنى ھۆش و لەش بگىتەوہ .

★ ئامانجەكانى سەرپەرشتىياري پەرودەيى: -

4. لىكۆلئىنەوۋە لەشتە تايبەتى يەكان كەلەناو ژىنگەدا ھەن ، سوود لى ۋەرگرتىيان لە وانەووتنەوۋەى زانستى سەرچاۋە سىروشتىيەكان ۋە بە گەرختىنى تواناكانى مامۇستا بۇ بەھىز كىردنى رىگاي وانەووتنەوۋە.

○ بۆنمۈونە / جىگا شوپنەوارەكان، پىشەسازى ۋە بازرگانىيەكان، مۇزەخانەكان ۋە پىشانگاكان، پەرتووكخانەكان ئەمانە ھەموۋى دەتوانىن سوودىيان لى ۋەربگرىن بۇ لىكۆلئىنەوۋە تاقىكىردنەوۋە ، ھەرۋەھا چەند كەسانىكى زاناو پىسپۇر لە ژىنگەدا سەبارەت بەبوارى پىسپۇرايەتى خۇيان .

★ ئامانجەكانى سەرپەرشتىياري پەروەردەيى: -

5. يارمەتى دانى مامۇستا بۇ بەكارھيئاننى ھۆيەكانى فيرکردن و روونکردنەو بەشيۆەيەكى سەرگەوتووانە چونكە مامۇستا دەتوانى فليمى سينەما و وەچەند ئامرازيكى زانستى جوگرافى ئاسان وەكو نەخشەو تۆپى زەوى بەكاربهيئى.

6. يارمەتى دانى مامۇستا بۇ پيکھيئاننى پەيوەنديەكى كۆمەلآيەتى باش لە نيوان خوى و مامۇستاكان وە لەنيوان مامۇستايان خوياندا، وەلە نيوان مامۇستايان و قوتابيان، وە لەنيوان قوتابيان خويان دا وە لەگەل دايك و باوكيان دا.

